

Közbiztonságunk

A büntetés-végrehajtás szerepe

A közbiztonság megszilárdítása, az állampolgárok biztonságérzetének javítása érdekében tett kormányzati erőfeszítések jelentős feladatokat adnak a rendvédelemnek. A sok esetben nagy felháborodást keltő bűneseteknél a figyelem elsősorban a felderítésre irányul. Ugyanakkor hajlamosak vagyunk megfeledkezni arról, hogy a közbiztonság, a köznyugalom fenntartásában és megszilárdításában jelentős szerepe van az igazságügyi tárca által irányított büntetés-végrehajtásnak is, amely a célok megvalósításával közvetten és közvetlenül befolyásolja az ország közbiztonságát.

A szervezet már a büntetőeljárásban részt vesz az őrizetben, foganatosítja az előzetes letartóztatást, végrehajtja a szabadságvesztés-büntetést. Új feladata az idegenrendészeti őrizet.

A fogvatartottak döntő többségét a szabadságvesztésre ítélték és az előzetesen tartóztatottak alkotják. Részarányuk 1994 júniusában 70 százalék, illetve 27 százalékos volt (1. sz. melléklet). A bűnözési statisztika változása a büntetés-végrehajtásnál is érzékelhető. Magyarországon – ha az utóbbi években csökkenő mértékben is – a büntető igazságszolgáltatáson belül jelentős szerepe van a szabadságkorlátozással együtt járó büntetéseknek és intézkedéseknek. A jelenleg mintegy 13 000 fogvatartott száma az ország népességéhez és a nyugat-európai normákhoz viszonyítva magas (2. sz. melléklet). A százezer lakosra jutó fogvatartottak száma az 1994. június 30-ai állapot szerint megközelítette a 130 főt.

Az elmúlt években a kormányhatároza-

tokban megfogalmazottak megvalósítását gátolta, hogy a működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek nem fejlődtek olyan mértékben, mint ahogy azt a bűnözés struktúrájának, a fogvatartottak összetételének alakulása, valamint a jogszabályokban bekövetkezett változások megkívánták volna. Ez annak ellenére igaz, hogy közben korszerűsödött a büntetés-végrehajtás szervezeti struktúrája, átalakult a létszámában növekedett személyzete, szakszerűbbé vált a fogvatartottakkal való bánásmód.

A működést nehezíti, hogy – a rendőrségtől eltérően – nem született törvény a büntetés-végrehajtás jogállásáról, szervezeti és működési rendjéről. Emiatt alkotmányos aggályok merülhetnek fel a kényesítő eszközök, köztük a lőfegyver használatával kapcsolatban. Alkalmazására történő felhatalmazás ugyanis nem törvényen, hanem alacsonyabb szintű jogszabályon (miniszeri rendeleten) alapul. Indo-

kolt, hogy minél előbb kerüljön a parlament elé a büntetés-végrehajtásról szóló törvény tervezete.

A jogbizonytalanságot fokozza, hogy nem született meg a rendvédelmi szervek tagjainak szolgálati viszonyát szabályozó új törvény. A büntetés-végrehajtás az alkotmányban nincs nevesítve.

Az intézetekben szabadon tevékenykedhetnek a karitatív szervezetek, az egyházak a bűnmegelőzéssel, a bűnelkövetők reszocializációjával összefüggő feladatok megoldásában. Együttműködési megállapodás jött létre a rendőrséggel is.

A büntetés-végrehajtás feltételrendszerében az elmúlt évtizedekben a minimális fejlesztés eredményeként javultak a fogvatartás körülményei, nőtt a fogvatartottak ellátásának színvonala. Több ezer új férőhely létesült a legrosszabb állapotban lévő, emberi tartózkodásra alkalmatlan szálláskörletek helyett. Ugyanakkor az Európa Tanács ajánlása és a jelenleg hatályos jogszabályok alapján a büntetés-végrehajtás befogadóképessége csökkent.

Intézményrendszer

A magyar jogban a bíróságok a büntetés kiszabásakor meghatározzák azt a végrehajtási fokozatot is, amelyben az elítéltnak le kell töltenie büntetését. Ez részben már behatárolja az elhelyezési lehetőségeket. A Btk.-ban meghatározott három végrehajtási fokozaton belül számos további differenciálási szempont szerint kell az elítélteket elhelyezni (például: nem, életkor, egészségi állapot, őrzési csoport).

Az összes fogvatartott kb. 30 százalékát az előzetesen letartóztatottak teszik ki. Elhelyezésüket a bíróság illetékessége szerin-

ti megyei intézetben kell megoldani, biztosítva a büntetőeljárás sikere érdekében a bűntársak elkülönítését is. A három végrehajtási fokozat létszáma arányában eltérő (fegyház 25 százalék, börtön 58 százalék, fogház 7 százalék). Nem egyenletes a különböző típusú büntetés-végrehajtási intézetek elhelyezkedése sem az ország különböző régióiban. További gond, hogy az országban a bűnözéssel legfertőzöttebb terület Budapest és Pest megye, valamint az északkeleti régió. Ugyanakkor az említett országrészekben van a legkevesebb férőhely.

A nem jogerős elítélteket nem lehet a végrehajtó intézetekbe szállítani. Ennek következtében egyre nehezebb az előzetesen letartóztatottak elkülönítése. A büntetőügyek tárgyalása elhúzódik, ez tovább növeli a megyei intézetek zsúfoltságát.

A rendőrségi fogdák zsúfoltsága miatt állandósult az a gyakorlat, hogy az eljárás alá vont személyt még a nyomozás befejezését megelőzően átadják a büntetés-végrehajtási intézetnek. Ezzel a feladatok is növekednek, mert külkórházi őrzésük és szakértői vagy egyéb okból történő előállításuk is a büntetés-végrehajtásra hárul.

A törvény kimondja, hogy az elítéltet lehetőleg a lakóhelye közelében lévő intézetben kell elhelyezni. A jelenlegi centralizált és specializált intézményrendszerben erre csak részben van lehetőség. Különösen igaz ez az egyes kategóriákra (nők, fiatalok, átmeneti csoport), mert ezekből az intézettípusokból csak egy-egy van az országban.

Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásának bevezetése az intézményrendszer további differenciálását igényli. A hétvégi eltávozási lehetőséget, a látogatók intézeten kívüli fogadását, a külső munkáltatást – csak erre a célra specializáló-

dott, lakóhely közelében lévő – Európában régóta ismert nyitott vagy félig nyitott intézetben lehet alkalmazni. Ilyen intézetet csak a Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet alegységében sikerült önerőből a büntetés-végrehajtásnak kialakítania.

Az intézetek törekednek ilyen körletrészek létrehozására, a feltételek megteremtése azonban központi támogatást igényel. Szükséges az intézményrendszer korszerűsítése: a meglévő intézetek profiljának módosításával; új, viszonylag kevesebb férőhellyel rendelkező fiókinézetek létesítésével; regionális körzetek kijelölésével.

A cél az, hogy minden országrészben (régióban) valamennyi intézettípus megtalálható legyen. A fejlesztésnél célszerű lenne ismételten megvizsgálni egy Központi Kivizsgáló Intézet létrehozásának lehetőségét. Ennek üzemeltetése – a differenciált elhelyezés érdekében – feltétlenül indokolt, mivel jelenleg és az intézményrendszer fejlesztését követően is a fogvatartottak célszerű elhelyezését csak megfelelő klasszifikációval lehet megoldani.

Szükséges a hazai és a nemzetközi privát tőke bevonása a program finanszírozásába. Célszerű, hogy a büntetés-végrehajtás intézményrendszerének fejlesztésével párhuzamosan kerüljön sor a rendőrségi fogdák állapotának felújítási, átalakítási, bővítési lehetőségeinek vizsgálatára is. A törvényben előírt követelmények teljesítése, új intézetek létesítése nélkül nem képzelhető el.

A személyzet helyzete

A büntetés-végrehajtásnál dolgozók rendszeresített létszáma 1994. december 31-én 6790 volt. Közülük 1304-en tiszti,

4511-en tiszthelyettesi, 975-en közalkalmazotti beosztásban vannak. A személyzet 39 százaléka biztonsági területen, 25 százaléka büntetés-végrehajtási osztályokon, 24 százaléka gazdasági osztályokon, 8 százaléka az egészségügyben, 2 százaléka személyzeti és szociális osztályokon, 2 százaléka parancsnokként és egyéb munkakörökben dolgozik.

A kormány 1992-ben 100 fős, 1993-ban 500 fős fejlesztést adott. Ez a létszámnövekedés azonban csak azt tette lehetővé, hogy az új bíróságokra és ügyészségekre az előállítási feladatokat teljesíteni tudjuk. Az elmúlt években a szolgálati feladatokat csak közel 400 ezer óra többletszolgálattal lehetett megvalósítani, amely 200 fő éves foglalkoztatásának felel meg. A többletszolgálati idő megváltására biztosított bruttó 200 Ft-os órabér, az alacsony összeg és az állomány kifáradása miatt hosszabb távon nem jelenthet megoldást.

A feladatok nagyságára jellemző, hogy az intézetek 1994-ben mintegy 15 ezer személyt fogadtak be, 16 ezret szabadítottak. Az elmúlt évben intézeten kívülre 40 947 főt állítottak elő és az intézetek között 43 831 főt szállítottak. Közterületen közel 100 ezer főt kellett különböző célból mozgatni. A szállító járművek 2 395 795 km-t futottak. E tényt számok alapján is érzékelhető az állomány leterheltsége, illetve magyarázható a járműpark gyorsabb amortizációja.

A fogvatartottak intézeten kívüli mozgatása a személyi feltételek hiánya miatt kockázattal jár (például a 45 személyes autóbuszon a szállítást a gépjárművezetővel együtt mindössze 3 fő biztosítja).

A létszám gondokat 1995. január elsejétől tovább növelte, hogy az 1993. évi LXXXVI. törvénnyel a büntetés-végrehajtás feladatkörébe (is) utalt idegenrendésze-

ti őrizet végrehajtásához a szervezet nem kapott létszámfejlesztést.

A végrehajtó állomány leterheltsége jelentősen meghaladja a kötelező havi óraszámot (174 óra/fő).

Nemzetközi adatok alapján kedvezőnek tekinthető, ha a személyzet létszáma megközelítően azonos a fogvatartottakéval. Míg Magyarországon a személyzet egy tagjára átlagosan 2,2 fő fogvatartott jut, addig például Olaszországban 1 fő, Észak-Írországban 0,6 fő.

A személyi állomány anyagi és szociális helyzete fokozatosan romlik. (3. sz. melléklet). A büntetés-végrehajtás számára 1990-től adott bérfejlesztés fokozatosan csökkent és az utolsó két évben minimális volt. Emiatt egyre nehezebb a szakképzett személyeket megtartani, illetve a fluktuáció miatti hiányokat pótolni. A fluktuáció mértéke meghaladja a létszám 10 százalékát. Aggasztó a személyzet egészségügyi helyzete. Az 1994-ben nyugállományba helyezettek közül 46,5 százalék egészségügyi okok miatt került nyugállományba.

Veszélyes helyzetet teremthet, hogy a fogvatartottakkal közvetlen kapcsolatban lévő őrök, felügyelők fluktuációja felgyorsult. Ezért a biztonsági területen dolgozók kevés tapasztalattal végzik munkájukat. Az intézetek többségében az őrök és felügyelők átlagos szolgálati viszonya csupán 3–4 év.

Az elvándorlás más területen is tapasztalható, így a büntetés-végrehajtás nem képes felvenni és megtartani a kívánalmaknak megfelelő végzettségű és képzettségű szakembereket. Jellemző, hogy 1991 óta a gazdasági vezetők 70 százaléka, az informatikai szakemberek 40 százaléka cserélődött ki.

Gondot okoz továbbá, hogy a személyzet büntetés-végrehajtási szakmai képzettsége nem éri el a kívánt szintet.

Biztonsági rendszer

Az intézetek működtetésének és biztonságának fontos eleme a megfelelő légkör, a fogvatartottakkal való törvényes bánásmód és a tevékenységek szabályozottsága.

A biztonságot is – mint a büntetés-végrehajtás egyéb területeit – csak nagy erőfeszítésekkel lehet fenntartani. Annak ellenére, hogy eddig még nem következett be a közrendet és közbiztonságot súlyosan veszélyeztető cselekmény, mégis fokozottan kell számolni annak előfordulásával. Ennek okai a következők: A számszerűségében növekvő, struktúrájában átalakuló bűnözés egyre nagyobb veszélyt jelent a büntetés-végrehajtási intézetek biztonságára és általában a közbiztonságra. A bűncselekmények elkövetőit egyre inkább a szervezetség és a fokozódó brutalitás jellemzi. A „maffia” jellegű bűnözés megnehezíti a büntetőeljárás lefolytatását, az igazság feltárását, az elkövetők törvényes felelősségre vonását. Egyes bűnözők a büntetésükre nézve súlyos terhelő bizonyítékokkal és ismeretekkel rendelkeznek, ezért fennáll a veszélye a személy likvidálásának vagy erőszakos kiszabadításának. Hazánk is célpontjává válik a nemzetközi bűnözésnek, és egyre inkább a kábítószer-kereskedelemnek is. A börtönökben is megjelent a kábítószer. Az államhatár könnyebb átjárhatósága következtében jelentősen megnőtt a nem magyar állampolgárságú bűnelkövetők száma, és fokozódott a nemzetközi bűnbandák tevékenysége. A fogvatartottak egy része sajátos módon reagál a megváltozott társadalmi körülményekre. Lehetőséget látnak arra, hogy demonstratív fellépéseikkel, erőszakos cselekményeikkel nyomást

gyakoroljanak az igazságügyi, büntetés-végrehajtási szervekre, a jogszabályi háttér vagy a fogva tartási körülmények számukra kedvező módon történő megváltoztatása reményében. Az elmúlt időszakban több tömeges rendbontás, zárkatorlaszolás, hivatalos személy elleni erőszak, és terrorjellegű bűncselekmény fordult elő.

Figyelemre méltó, hogy a fogvatartottak között a visszaeső bűnelkövetők aránya meghaladja a 60 százalékot. A biztonsági rendszer lényeges elemei, a biztonsági létesítmények és a berendezések jelentős része elavult, hiányos, felújításra és kiegészítésre szorul. Az intézetek egy részében az őrtornyok nem biztosítanak megfelelő lehetőséget, és nem nyújtanak védelmet az ott szolgálatot teljesítő őrnek. Szűkek, levegőtlenek, berendezéseik hiányosak vagy elhasználódtak. Folyamatos felújításuk, illetve átépítésük indokolt. Több objektumban az őrszolgálati helyiségek közterülettel határosak, ezért könnyen támadhatók. Az objektumok védelme, a be- és kiléptetés biztonságának növelése érdekében indokolt a bejárati kapuknál lévő őrhelyek golyóálló üvegezése, kapukeretes fémkereső berendezések telepítése, illetve röntgensugaras csomagvizsgáló rendszeresítése. (Ez utóbbival még a legszigorúbb kategóriájú intézetekben sem rendelkeznek.)

A bűnözésben bekövetkezett változások indokoltá tették, hogy valamennyi büntetés-végrehajtási intézet rendelkezzen különleges biztonságú körletrésszel, illetve zárkával. Itt azokat a fogvatartottakat kell elhelyezni, akik az intézet biztonságát súlyosan veszélyeztetik, illetve akiknek az élete, testi épsége mások által veszélyeztetett. Az eddigi tapasztalatok alapján az ilyen jellegű elhelyezés kialakítása zárkánként közel 3 millió forintba kerül.

A fogvatartottak bizonyos csoportja számára biztonsági beszélőhelyiséget, illetve beszélőfülkét kell rendszeresíteni. Ezek telepítése az előzetesen letartóztatottnaknál és a fegyház fokozatban elengedhetetlen. Anyagi fedezet hiányában eddig csupán öt intézetben tudtak átlagosan egymillió forintos összegért ilyen helyiséget kialakítani.

Az elhelyezési körleteken a nyílászárók az eltelt 100 év alatt elhasználódtak. Reteszelésük nem biztonságos, akár belülről is nyithatók. Nem felelnek meg a tűzvédelmi előírásoknak sem, cseréjük a nagy költség miatt csak lassan halad. Egy – a jelenlegi követelményeknek is megfelelő – ajtó elkészítése és beszerelése közel 60 ezer forint. Az intézetekben lévő biztonsági rácsok többsége lágy vasból készült, könnyen átvágható. Folyamatos cseréjük szükséges. A bástyafalak és kerítések általában megfelelnek a követelményeknek, de folyamatos felújításuk, karbantartásuk komoly anyagi és munkaráfordítást igényel.

A biztonság fokozása érdekében szükséges a hagyományos szögesdrótot a költségesebb, de jóval nagyobb biztonságot nyújtó vágópengés dróthengerre cserélni. A bástyafalak és kerítések mentén kiépített világítási rendszerek elavultak, nagy az energiafelvételük.

A biztonsági rendszerhez tartozó korszerű elektronikai berendezések és védelmi eszközök alkalmazásával az intézetek biztonsága nagymértékben növekszik, ezért rendszeresítésük és fejlesztésük elengedhetetlenül fontos. Jelenleg a büntetés-végrehajtási intézetek közel 50 százaléka rendelkezik egységes és komplex szolgáltatást nyújtó elektronikai védelmi rendszerrel. A tapasztalatok kedvezőek. Vala-

mennyi intézetben indokolt megfelelő differenciálással a komplett rendszert, vagy – az intézet adottságainak megfelelően – a rendszer egyes elemeit alkalmazni. A büntetés-végrehajtás az eltérő feladatoktól függetlenül – más fegyveres szervezetekkel alapvetően azonos fegyverzettel volt ellátva. A jórészt ezek értékesítéséből származó bevételek felhasználásával megkezdődött a korszerűbb, a szolgálati feladatok ellátását jobban szolgáló fegyverek és fegyverzeti anyagok beszerzése.

A fogvatartottak szállítását speciálisan kialakított, megfelelő biztonságot garantáló gépjárművekkel kell végrehajtani. A járműpark elavult. A több mint tízéves átlagéletkorú nagyobb járművek sem a biztonsági, sem a közlekedésbiztonsági előírásoknak nem felelnek meg, cseréjük indokolt. A még szükséges 16 db szállító jármű beszerzése darabonként több mint 15 millió forintba kerül.

Lakás-gazdálkodás

A kormány privatizációs programjával összefüggésben 1994. december 31-re a büntetés-végrehajtás rendelkezésében lévő, önkormányzati tulajdonú lakásállomány 37 százalékkal csökkent. Ez a tendencia némileg mérséklődött, de további csökkenés várható. A meglévő lakások az állomány 16 százalékának elhelyezését lehetővé tennék, de nem mobilizálhatók, azokban jórészt nyugdíjasok laknak.

A büntetés-végrehajtási szervek 1994. december 31-én 357 lakásigényt tartottak nyilván, amelyek 37 százaléka a fővárosra korlátozódott. Az igénylők 67 százaléka egyáltalán nem rendelkezik lakással.

Központi beruházásból bérbe adható

lakáshoz nem jutunk. A lakástörvény hatálybalépésével megszűnt a fegyveres erőket és a rendvédelmi szerveket megillető, jogszabályban biztosított bérlőkiválasztási jog. Az állomány lakásgondjai megoldását az is hátráltatta, hogy az országgyűlés az elmúlt két évben kizárólag lakásberuházásra éves szinten 10-10 millió forintot adott. Az 1994. évi keretet utóbb elvonták. Dolgozóink önerős lakáshoz jutását így csak saját bevételeinkből – a korábbi években biztosított munkáltatói kölcsönök törlesztőrészeleiből – támogathattuk. 1994-ben a nyilvántartott 131,5 millió forint kölcsönigényhez képest 9,1 millió forintot tudtunk lakáscélú támogatásként biztosítani. Az egy főre jutó kölcsön 176 ezer forint volt.

A lakással nem rendelkező büntetés-végrehajtási dolgozók lakásproblémája megoldása érdekében – a költségvetési források ismert csökkenését is figyelembe véve – elengedhetetlenül szükségesnek tartjuk 200 millió forint költségvetési támogatás folyamatos, évenkénti biztosítását lakásberuházásra.

A költségvetési helyzet

Az egyre növekvő feladatokat 1990-től folyamatosan romló reálértékű költségvetési támogatásból kellett finanszírozni. Az elmúlt időszakban a büntetés-végrehajtás felélte tartalék készleteit, így a tárgyi, személyi feltételek biztosításának komoly költségvetési korlátai vannak.

A büntetés-végrehajtási tevékenység jellegéből következik, hogy viszonylag nagy számú épületben sok ember ellátásáról kell gondoskodni. Az ehhez kapcsolódó költségek (például: energiaárak, közüzemi díjak, élelmiszer- és gyógyszerárak

stb.) elkerülhetetlenül jelentkeznek. Mivel a büntetés-végrehajtás az áremelkedések kompenzálására az utóbbi időben nem kapott támogatást, ezért az ellátás színvonal a folyamatosan romlik, az igények csak korlátozottan kielégíthetők.

Az elmondottak számszerűsítéséhez az 1994–1995. évi lényeges költségvetési adatok a következők.

Az 1994. évi költségvetésnek – 9378,7 millió forint – 44,9 százalékát a bérek és járulékai, 51,8 százalékát a dologi kiadások, 3,3 százalékát a felújítási kiadások tették ki. Ezeken felül beruházásra 319,8 millió forint felhasználása történt meg.

Az 1995. évi költségvetés szerkezete az előző évitől eltér, így közvetlenül nem hasonlítható össze az előző évvel. 1995-től a személyi juttatások körében megjelennek olyan tételek is, melyek 1994-ig a dologi kiadások körében kerültek rögzítésre. Így az 1994-ben bér, bérjellegű és dologi kiadások adatai közvetlenül nem vehetők össze az 1995. évi megváltoztatott struktúrával.

1995-ben a költségvetési törvény alapján rendelkezésre álló összegnek – 9309 millió forint – 58 százaléka személyi juttatásokra és járulékaira, 32,6 százaléka dologi kiadásokra, 8,1 százaléka felújításra és felhalmozásra fordítható. Az átadott pénzeszköz 1,3 százalék. Beruházásra, lakástámogatásra 380 millió forint áll rendelkezésre.

A szűkös költségvetési lehetőségek mellett az állandósult és folyamatosan szigorodó takarékosági intézkedések betartásával is csak folyamatos likviditási gondok között tartható fenn az intézetek működőképessége úgy, hogy közben részfeladatok (például karbantartás, beszerzés stb.) elmaradnak. Emellett a havi pénzellá-

tási rendszer a takarékos beszerzés lehetőségét jelentős mértékben korlátozza.

Főbb célok

A szervezet és az állomány jobbiztonságának érdekében minél előbb el kell készíteni, a kormány és a parlament elé kell terjeszteni a büntetés-végrehajtás jogállását, szervezeti működési rendjét, valamint a rendvédelmi szervek szolgálati viszonyát rendező törvényeket.

A feladatok szakszerű ellátásához megfelelően kiképzett, egzisztenciálisan rendezett körülmények között élő állomány szükséges. A korrupciótól mentes állomány megtartása érdekében jelentősen javítani kell a létszámviszonyokat, az illetményrendszert, a szociális körülményeket és a lakáshoz jutást. Létre kell hozni a személyzet kiképzését biztosító központi iskolát.

Az intézményrendszer hosszú távú fejlesztése mellett tovább már nem halasztható Budapesten vagy a környékén egy – minimálisan 500 fő befogadására alkalmas – intézet felépítése, továbbá a meglévő intézményhálózat folyamatos felújítása.

Az intézetek külső és belső biztonsága az őrzésvédelmi és személyi biztosító rendszerek korszerűsítése, a hír- és gépjárműtechnikai eszközök továbbfejlesztése elengedhetetlenül szükséges. A működőképesség fenntartása miatt indokolt, hogy a költségvetési támogatás növekedésének üteme feleljen meg az éves inflációs rátának. Minimális elvárás, hogy az új feladatokkal azonos időpontban kapja meg a szervezet a működéshez indokolt személyi és tárgyi feltételeket.

Dr. Estók József

I. sz. melléklet

A fogvatartottak megoszlása a fogva tartás jogcíme szerint

év	szigorított őrizet	munka-terápiás	szigorított javító-nevelő	kényszer-egyoézkeztelt	szabály-sértő	előzetesen letartóztatott	szab. vesztésre ítélt	összesen
1979	850	373	0	213	1142	1923	12 263	16 764
1980	879	573	0	229	957	2539	12 351	17 528
1981	776	694	0	247	1016	2783	13 365	18 881
1982	665	673	0	272	1034	3209	13 920	19 773
1983	640	643	26	249	1426	3611	14 534	21 129
1984	663	579	32	227	1633	3690	15 060	21 884
1985	587	578	260	250	1902	3958	15 481	23 016
1986	471	630	743	231	1709	3834	17 194	24 812
1987	380	574	637	225	1646	3131	15 950	22 543
1988	325*	525	605	223	1236	28291	15 178	20 921
1989		192**	348	199	155	2402	12 632	15 928
1990			78	146	30	3246	8819	12 319
1991			86***	152	68	4264	10 240	14 810
1992				143	74	4272	11 424	15 913
1993				130	119	3557	9390	13196
1994				121	196	3433	8944	12 694

*Az 1989. évi LIV. törvény megszüntette a szigorított őrizet jogintézményét.

**Az 1990. évi XIV. törvény megszüntette a jogintézményt.

*** A 13/1992. (08. 07.) igazságügy-miniszeri Utasítással a büntetés félbeszakítva, majd az 1993. évi XVII. törvény a jogintézményt végleg megszüntette.

MŰHELY

2. sz. melléklet

A fogvatartottak létszámának alakulása 1945 és 1994 között

1945*	8657	1970	18 374
1946	9612	1971	19 946
1947	12 398	1972	20 013
1948	12 690	1973	18 540
1949	13 655	1974	17 770
1950	18 834	1975	18 154
1951	29 283	1976	20 357
1952	15 183	1977	19 673
1953	22 837	1978	19 150
1954	22 511	1979	16 764
1955	37 027	1980	17 532
1956	24 904	1981	18 881
1957	nincs adat	1982	19 775
1958	18 760	1983	21 299
1959	16 073	1984	21 884
1960	13 684	1985	23 016
1961	15 770	1986	23 678
1962	13 072	1987	22 543
1963	13 683	1988	20 821
1964	13 888	1989	15 928
1965	16 699	1990	12 319
1966	18 169	1991	14 810
1967	17 369	1992	15 913
1968	15 974	1993	13 196
1969	16 822	1994	12 697

* Minden évben a december 31-ei létszám szerepel.

3. számú melléklet

A büntetés-végrehajtás bérfejlesztésének mértéke éves megoszlásban

1990. szept. 1-től 25%	1992-ben 10%
1991-ben 20%	1993-ban bérfejlesztés nem volt
<p>1993. május 1-jétől A KIÉT központi béropolitikai keretből 1,97%</p> <p>1994-ben a jóváhagyott költségvetésben a személyzet részére előirányzott bérfejlesztés nem volt.</p> <p>1994. jan. 1-jétől 2000 Ft/fő/hó rendfokozati illetményemelés. (A fegyveres szervek részére a központi költségvetés terhére 1993 májusától a rendfokozati illetmények biztosítva lettek.)</p> <p>A hivatásos állomány és a közalkalmazottak bruttó havi átlagilletménye 1995 február elsejétől az alábbiak szerint alakult: tisztek 54 377 forint; tiszthelyettesek 33 737 forint; közalkalmazottak 27 837 forint.</p>	